Profesor Andrzej Gąsiorowski: przyjaciel, druh, historyk

SPOTKANIE W MUZEUM II WOJNY ŚWIATOWEJ

W sierpniu tego roku odszedł niespodziewanie prof. Andrzej Gąsiorowski – historyk, politolog, wieloletni pracownik Muzeum Stutthof w Sztutowie, a także Instytutu Politologii Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego, w latach 2009–2012 i 2016–2019 dyrektor tegoż Instytutu. Przez swoich współpracowników zapamiętany jako ciepły, otwarty człowiek i wyrozumiały przełożony

Fot. Agnieszka Bień

Fot. Agnieszka Bień

22 października br. w Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku odbyło się spotkanie poświęcone pamięci profesora Gąsiorowskiego pt. „Profesor Andrzej Gąsiorowski: przyjaciel, druh, historyk". Otworzył je dr hab. Marcin Owsiński z Muzeum Stutthof w Sztutowie, który w swoim wystąpieniu wspominał wieloletnią współpracę z profesorem.

Główną część spotkania stanowiła rozmowa dr. Janusza Marszalca z prof. Bogdanem Chrzanowskim, dr Katarzyną Minczykowską i hm. Bogdanem Radysem – osoby te były związane z profesorem na różnych etapach jego życia. We wprowadzeniu do rozmowy dr Janusz Marszalec przypomniał, że spotkanie planowano jeszcze za życia prof. Gąsiorowskiego jako promocję jego ostatniej książki *Harcerze i harcerki w obozie Stutthof 1939–1945*. Życie napisało jednak inny scenariusz.

Podczas rozmowy prof. Bogdan Chrzanowski, wieloletni przyjaciel i współpracownik prof. Gąsiorowskiego, wspominał początki ich znajomości. Panowie poznali się na studiach w Gdańsku w 1968 roku. Profesor Chrzanowski podkreślił, że mimo różnic środowiskowych i odmiennych poglądów potrafili zachować kulturę dyskusji i otwartość na zdanie drugiej osoby. Przywołał również dramatyczne wydarzenia, w których uczestniczyli: protesty robotnicze pod Komitetem Wojewódzkim PZPR w Gdańsku w grudniu 1970 roku oraz manifestacje w okresie stanu wojennego.

O swoich relacjach z prof. Gąsiorowskim opowiedziała także dr Katarzyna Minczykowska, przez wiele lat związana z Fundacją Generał Elżbiety Zawackiej w Toruniu, z którą współpracowali zarówno prof. Chrzanowski jak i prof. Gąsiorowski. Doktor Minczykowska wspominała otwartość prof. Gąsiorowskiego na uwagi redakcyjne, formułowane przez nią jako redaktorkę w Fundacji, oraz jego życzliwość i wsparcie. Mówiła również o relacjach z gen. Elżbietą Zawacką, która ceniła pracę obu badaczy i wspierała ich działalność naukową. Jej owocem były liczne publikacje wydawane przez Fundację. Doktor Janusz Marszalec opisał w tym miejscu rozmowy łatwość, z jaką prof. Andrzej Gąsiorowski nawiązywał serdeczne kontakty, choćby podczas krótkich wizyt w muzealnym sekretariacie.

Harcmistrz Bogdan Radys skupił się na tematyce harcerskiej, wspominając spotkania z prof. Gąsiorowskim podczas promocji publikacji i wydarzeń harcerskich. Podkreślał zasługi profesora w dokumentowaniu dziejów Szarych Szeregów i szerzej – historii harcerstwa. Opowiedział również o współpracy z profesorem w ramach Komisji Historycznej Chorągwi Gdańskiej ZHP.

W ostatniej części rozmowy głos zabrała publiczność. Przywoływane przez poszczególne osoby wspomnienia dotyczyły różnych etapów działalności prof. Andrzeja Gąsiorowskiego: młodzieńczych lat w środowisku lęborskich harcerzy, wspólnie prowadzonych obozów harcerskich, pracy dokumentacyjnej i badawczej oraz popularyzowania historii Pomorza. Powracał w nich obraz człowieka, który potrafił zarówno opowiadać o przeszłości, jak i uważnie słuchać innych.

Spotkaniu towarzyszyły występy muzyków: Huberta Baumanna i Piotra Proniuka, przypominające o muzycznych pasjach profesora. Zgromadzeni mogli wysłuchać utworów m.in. z repertuaru Phila Collinsa oraz Pink Floyd.

Agnieszka Bień